

**ROČENKA
REGIONÁLNÍHO MUZEA V ČESKÉM KRUMLOVĚ**

2020

Regionální muzeum v Českém Krumlově
Horní ulice 152
381 01 Český Krumlov
IČO 00070572

web: www.muzeumck.cz
e-mail: info@muzeumck.cz
Tel.: 00420 380 711 674

**REGIONÁLNÍ MUZEUM
V ČESKÉM KRUMLOVĚ**

I. Úvodem

Rok 2020 přinesl nejen očekávané události, zaskočil nás rovněž řadou nečekaných momentů. Průběh sezóny byl zásadním způsobem ovlivněn epidemickou situací v souvislosti s virovým onemocněním COVID-19 a charakterem protiepidemických opatření, které měly zásadní vliv na společenské a kulturní dění ve městě a regionu. Mimořádná opatření, provázená od počátku řadou přísných restrikcí, vedla k opakovanému mnohaměsíčnímu uzavření kulturních provozů pro veřejnost, sezónní práce na výstavních projektech a akcích se však nezastavily. Regionální muzeum bylo pořadatelem 4 autorských a 1 kooperační výstavy, pořadatelem a spolupořadatelem dalších 43 kulturně výchovných akcí (přednášky pro školy a veřejnost, workshopy, komentované prohlídky ad.), jejichž charakter i četnost byly po většinu roku ovlivněny právě epidemickou situací a opatřeními v souvislosti s COVID-19. Hlavním úkolem muzea bylo zajištění programové nabídky se zvláštním zřetelem k jubilejním výstavám, jimž dominovala dvě historická výročí: 100 let od založení českokrumlovského Klubu českých turistů START a 75 let od konce druhé světové války a návratu československých zahraničních vojsk do republiky. První z výstav se podařilo zahájit ještě před platností vládních opatření. Druhý projekt bohužel již nebylo možné veřejnosti představit a z provozních důvodů byl přesunut na hlavní výstavní sezónu 2021. Dramaturgii výstavní sezóny, členěnou do tří výstavních bloků, v souladu s plánem uzavřela výstava věnovaná autorům unikátního keramického modelu města, Janě a Petru Peškovým, se zvláštním zřetelem k výtvarné tvorbě Jany Peškové a samostatné prezentaci historie a vzniku modelu města, který dodnes patří mezi ceněné a hojně vyhledávané muzejní exponáty. Osud výstavy byl rovněž značně poznamenán protiepidemickými opatřeními, která vedla k nuceně uzavřené výstavě krátce po jejím slavnostním otevření a k následnému prodloužení do ledna, resp. dubna 2021. Bohužel i v tomto případě s vyloučením veřejnosti. V portfoliu sezónních výstav byly zastoupeny nejen rozsáhlé výstavní projekty, ale i menší kooperační výstavy mající charakter vítaného doplnění programové nabídky. Návštěvníci muzea tak měli možnost zhlédnout kooperační výstavu ZNÁMÁ NEZNÁMÁ. Jihočeská architektura 20. století, připravenou kolektivem pracovníků Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích, jejímž cílem bylo upozornit odbornou i laickou veřejnost na významné stavby postavené na území jižních Čech během 20. století.

V programové nabídce pobočky muzea Rodného domku Adalberta Stiftera v Horní Plané byly tradičně zastoupeny nejen výstavy, ale i nabídka tvůrčích dílen a kulturně společenských akcí, jejichž konání bylo podřízeno aktuálním protiepidemickým opatřením. Pilířem výstavního programu byly dlouhodobé výstavy „Ilustrace knih Adalberta Stiftera“ a dokumentární výstava „Ze břehů staré Vltavy – příběhy řeky, krajiny i lidí“, jejichž průběh na jaře omezila mimořádná opatření. V červnu a červenci se situace o poznání zlepšila a program památníku mohl být zasvěcen nejen výstavám ale i tradičním tvůrčím dílnám pro veřejnost. Přejícné rozvolnění mimořádných opatření umožnilo neplánovaně zařadit do programu rovněž autorské čtení jihočeského literáta a novináře Jana Štiftera, z jeho nové knihy „Světlo z Pauliny“. Mnohem méně příznivý osud bohužel postihl podzimní literárně laděný program k festivalu Šumava litera a bohužel i tradiční listopadové a prosincové kulturně společenské akce pro veřejnost, jako jsou Svatomartinská slavnost nebo tradiční Adventní jarmark „U Stifterů“, k jejichž realizaci z důvodu mimořádných opatření rovněž nedošlo.¹

Epidemická situace bohužel fatálně způsobem zasáhla i do pořadatelství akcí v Českém Krumlově, zejména pak do organizace přednášek, komentovaných prohlídek a vzdělávacích akcí pro školy a veřejnost, které byly opakovaně překládány, v horším případě bez náhrady rušeny. Z důvodu nepříznivé epidemické situace znemožňující kumulaci většího počtu osob musel být bohužel odvolán rovněž tradiční Den lovců mamutů v Dobrkovické jeskyni. Stejný osud potkal i organizaci 7. ročníku Veletrhu pravěké a středověké kultury - Kupecká osada KRUMBENOWE, který již několik let patří mezi nejvýznamnější kulturní události konce léta v Českém Krumlově. Dlouhodobě nepříznivé podmínky pro organizaci kulturních akcí vedly k přenesení části aktivit na web a sociální sítě muzea. Prakticky již od dubna zde v podobě pravidelných kampaní probíhala část edukačních aktivit muzea, k nimž později přibýly tematické reportáže a 3D virtuální prohlídky k hlavním sezónním výstavám.

I přes enormní úsilí čelit komplikovanému průběhu návštěvnické sezóny se na jejím celkovém vyznění nakonec podepsala řada faktorů z kategorie vis maior. Jedním z nejvýznamnějších bylo razantní omezení mobility vedoucí k hlubokému útlumu cestovního ruchu s přímým dopadem na návštěvnost z řad tuzemských, ale zejména zahraničních turistů, kteří v hlavní sezóně tvoří až 60 %

¹ Zmařené organizační úsilí v závěru roku vyvážila zpráva o udělení prestižního ocenění nakladatelství Srdce Vltavy, jehož šéfredaktorkou je kustodka pobočky muzea, Lenka Hůlková, za vydání biografické publikace německého historika a germanisty Petera Bechera – *Adalbert Stifter. Touha po harmonii*. Kniha vypravená v překladu uznávaného literárního kritika a historika, Václava Maidla, získala na literární soutěži Šumava litera hned dvě ocenění: Kniha roku a první místo v Kategorii historické a faktografické publikace.

návštěvnické veřejnosti muzea. S výjimkou července a srpna, kdy se díky krátkodobému rozvolnění situace dočasně vylepšila, došlo k citelnému poklesu návštěvnosti, který byl ještě více umocněn nepříznivým vlivem opatření na počet otevíracích dnů muzea, jenž byl o téměř jednu polovinu nižší. Při zpětném pohledu lze za klíčový moment celého vývoje považovat to, že na něj nemohl být nikdo připraven.² Potěšující zprávou zůstává, že i v záplavě restriktivních opatření návštěvníci zachovali muzeu svou přízeň, cestu do muzea si našli a dokázali kladně ohodnotit připravený program, což platí nejen pro hlavní budovu, ale i pobočku muzea, která vzhledem ke své poloze v turisticky exponovaném mikroregionu Lipenska utrpěla opatřeními snad nejvíce.

Oblastí muzejní činnosti, která jako jedna z mála zůstala stranou restrikcí, byla stavebně-projektová činnost související, jak s běžnou údržbou nemovitého majetku, tak s dlouhodobě plánovanými investičními projekty. Prvořadým úkolem zde byla projektová příprava stavební akce na opravu komínů a klempířských prvků v nadstřešní části hlavní budovy Regionálního muzea, jejíž realizace je plánována na sezónu 2021. V rámci předprojektové přípravy stavební investice na zvýšení návštěvnického komfortu Regionálního muzea v Českém Krumlově, spočívající v plánovaném vybudování výtahu a nového vstupního návštěvnického prostoru do muzea na půdorysu dnes již neexistující kaple sv. Josefa, získalo muzeum rozsáhlé digitální podklady a zaměření budovy pro budoucí projektové práce. Zahájena byla závěrečná etapa příprav Terénní stanice experimentální archeologie – Prokešova zahrada, jejíž dobudování a ostrý provoz jsou plánovány do konce roku 2021. V souvislosti s epidemií COVID-19 a vládními opatřeními byla věnována zvýšená pozornost implementaci vnitřních organizačních – protiepidemických opatření. O jejich úspěšném zavedení a dodržování svědčí i fakt, že během celého roku 2020 byl mezi muzejními pracovníky zaznamenán jediný případ nákazy COVID-19. V rámci opatření a boje s epidemií COVID-19 muzeum současně vyčlenilo zaměstnance pro výpomoc s trasováním na územním pracovišti KHS v Českém Krumlově.

V ekonomické oblasti bylo prvořadým úkolem udržení vyrovnaného rozpočtu. Hospodaření organizace, jak ve výnosech, tak v nákladech výrazným způsobem ovlivnila nejen epidemiologická situace v souvislosti s COVID-19, ale i dlouhodobější absence zaměstnanců z důvodu nemoci a čerpání ošetřovného na děti. V programové oblasti bylo hospodaření muzea ovlivněno zejména opakovaným uzavřením muzea v jarní a podzimní sezóně a přesunem části nerealizovaných projektů na náhradní termín v roce 2021. Cílevědomým a zejména včasným zásahem do programových a finančních plánů se nakonec podařilo dosáhnout vyrovnaného hospodaření organizace.

Rozsáhlá organizační příprava a realizace muzejní sezóny by se neobešla bez obětavé práce pracovníků muzea na všech jeho úsecích, za což jim náleží zasloužené poděkování. Za projevenou přízeň, podporu a vstřícnost při realizaci vybraných akcí muzea děkuji rovněž externím spolupracovníkům, dobrovolníkům, sympatizantům a přátelům muzea. Zvláštní poděkování za spoluorganizační přípravu výstavy ZNÁMÁ NEZNÁMÁ. Jihočeská architektura 20. století včetně doprovodného programu patří kolegům z Národního památkového ústavu - Územního odborného pracoviště v Českých Budějovicích. Závěrem bych rád poděkoval zřizovateli muzea, Jihočeskému kraji, za finanční a metodickou podporu, kterou muzeu dlouhodobě a systematicky poskytuje!

Mgr. Filip Lýsek, ředitel muzea

² O tom, že vše je pro něco dobré, a razantní útlum turistického ruchu velmi záhy vnesl do života města novou, lépe řečeno, dlouho nepoznanou kvalitu, okrajově pojednává rozhovor, zařazený na závěr ročenky.

II. Poslání, síť, expozice

Regionální muzeum v Českém Krumlově (dále jen RMCK) je dle zákona č. 250/2000 Sb. příspěvkovou organizací Jihočeského kraje zapsanou v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Českých Budějovicích v oddílu Pr, vložce 432. RMCK plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10, odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, novelizovaného § 2, odst. 3 zákona č. 483/2004 Sb. Zřizuje se za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy. RMCK je platným členem Asociace muzeí a galerií České republiky.

RMCK je evidováno v muzejní síti jako muzeum s jednou pobočkou. K naplnění své činnosti využívá následující objekty:

1/ Hlavní budova - historický památkový objekt bývalého jezuitského semináře v Českém Krumlově, Horní 152. Tato nemovitost je v majetku Jihočeského kraje a organizaci byla svěřena k hospodaření.
2/ Pobočka - historický památkový objekt rodného domu spisovatele a malíře Adalberta Stiftera (1805 - 1868) v Horní Plané, Palackého 21. Nemovitost je majetkem města Horní Planá, organizace je nájemcem a zřizuje v objektu stálou expozici, zajišťuje sezónní výstavy a pořádá kulturní akce. Vedoucí pobočky je v pracovním poměru RMCK.

3/ Detašované pracoviště (depozitář) v Netolicích. Nemovitost je majetkem Jihočeského kraje.

4/ 2 garážová parkovací místa pro služební vůz a přívěsný vozík v garáži v budově Státního okresního archivu v Českém Krumlově, Plešivec 228. Nemovitost je majetkem ČR - Státního oblastního archivu Třeboň a prostory jsou využívány na základě průběžně aktualizované smlouvy.

Stálá expozice muzea se nachází ve výstavních sálech 2. patra hlavní budovy RMCK a jejím tématem je Historický obraz Českokrumlovska od pravěku do konce 20. století. Vystavené sbírkové předměty jsou převážně z oborů (sbírkových fondů – podsbírek): archeologie, historie, výtvarné umění, umělecké řemeslo, etnografie, farmacie, staré tisky. Stálé expozici dominuje unikátní keramický model historického jádra Českého Krumlova a barokní jezuitská lékárna s ojediněle dochovaným souborem zařízení barokní officíny. Expozice je opatřena trojjazyčnými popiskami (čeština, angličtina, němčina). Výstavní prezentace ve výstavních sálech 1. patra hlavní budovy RMCK včetně jeho chodbové části obsahově a tematicky navazuje na výstavu *Příběh města Český Krumlov*, která se v muzeu uskutečnila v roce 2010 až 2012. Vystavené sbírkové předměty jsou převážně z oborů (sbírkových fondů – podsbírek): historie, militaria, mapy, plakáty, výtvarné umění, farmacie ad. Výstava je opatřena trojjazyčnými popiskami (čeština, angličtina, němčina).

Stálá expozice v pobočce – v Památníku, rodném domě Adalberta Stiftera v Horní Plané - má název *Adalbert Stifter a rodný kraj - Adalbert Stifter und seine Heimat*. Texty i popisky v expozici jsou dvojjazyčné (čeština, němčina).

III. Zaměstnanci

V roce 2020 byli v pracovním poměru Regionálního muzea tyto pracovníci:

Plný pracovní úvazek:

Mgr. Filip Lýsek	ředitel
Mgr. Ivan Slavík	vedoucí odborného úseku, historik, knihovník, kurátor sbírek
Jitka Bohdalová	vedoucí provozně ekonomického úseku, ekonom
Mgr. Petra Effenberková	vedoucí archeologického úseku, archeoložka
Mgr. Lucie Šmahelová, Ph.D.	archeoložka, správkyňe depozitáře, kurátorka sbírkových fondů, dokumentátorka (na mateřské – rodičovské dovolené)
Mgr. Martina Vachová	produkční, programová a kulturně výchovná pracovníce, propagační referentka, referentka zahraničních vztahů a asistentka
Mgr. Alice Glaserová	etnografka, kurátorka sbírek, správkyňe CES
Mgr. Miloslava Caisová	muzejní pedagožka, pracovníce KVČ, dokumentátorka
Mgr. Vladimíra Podaná	historička, kurátorka sbírek
Lenka Hůlková	kustodka pobočky, dokumentátorka
Lenka Kohoutková	výtvarnice, dokumentátorka
Radim Hanuš	technik archeologického pracoviště, dokumentátor
Jiří Chládek	konzervátor archeologického pracoviště, pracovník provozu, domovník a údržbář

Jana Linhová	pokladní muzea
David Koleňák	dozor v expozici, pokladní muzea
Katarína Jurčíková	uklízečka

Zkrácený a sezónní pracovní úvazek:

Václav Domin	obsluha plynové kotelny
Mgr. Radka Frčková	dozor v muzeu
Anežka Pokobová	zpracování mezd
Ing. Jitka Štěpánková	dozor v muzeu
Ing. Jiřina Kalkušová	dozor v muzeu
Anna Ondráčková	dozor v muzeu
Adéla Márová	dozor v muzeu

Marie Nováková	dozor v pobočce muzea
Helena Jeřábková	dozor v pobočce muzea
Miroslava Pečenková	dozor v pobočce muzea
Miroslava Prokopová	úklid v pobočce muzea
Ladislav Rod	údržba v pobočce muzea

Výkony muzea

Přehled výstav v muzeu:

1. „**POHYB JE NÁŠ PROGRAM**“ - Výstava ke 100. výročí založení Klubu českých turistů START v Českém Krumlově.“ - 25. 2. – 13. 9. 2020
2. „**ZNÁMÁ NEZNÁMÁ. Jjihočeská architektura 20. století**“ - 25. 2. – 13. 9. 2020
3. „**JANA PEŠKOVÁ – AKVARELY A KERAMICKÝ MODEL MĚSTA JANY A PETRA PEŠKOVÝCH**“ - 26. 9. 2020 – 10. 1. 2021, resp. 10. 4. 2021.

Přehled výstav v pobočce, Památníku – rodném domě Adalberta Stiftera v Horní Plané:

1. „**ILUSTRACE KNIH ADALBERTA STIFTERA**“, 7. 4. – 12. 12. 2020
2. „**ZE BŘEHŮ STARÉ VLTAVY**“ – dokumentární výstava o místech zatopených lipenskou přehradou, 7. 4. – 12. 12. 2020

Podíl v dlouhodobých výstavách jiných organizací:

Na základě předchozí spolupráce muzeum podporovalo dlouhodobé zápůjčky v muzeích ve Velešíně, Hořicích na Šumavě, Chvalšínách, Frymburku, Lipně nad Vltavou a ve stálé expozici Klášterů Český Krumlov.

Výběr z akcí muzea (dílny, workshopy, přednášky, soutěže, konference ad.)

1. **Šití pro začátečníky** – akce pro veřejnost, RMCK, 7. 3.
2. **Jarní koncert folklórních souborů**, akce pro veřejnost, 14. 3., z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.
3. **A DOST!/Testujeme Český Krumlov**, organizační spolupráce na kulturní akci navazující na veřejné testování, RMCK, 14.5.
4. **Setkání s pamětníky STARTu**, beseda pro veřejnost k probíhající výstavě, RMCK, 7. 7.
5. **Jan Stifter**, autorské čtení z nové povídkové knihy „Světlo z Pauliny“, Horní Planá, 30.7.
6. **Moderní architektura na Českokrumlovsku**, přednáška k probíhající výstavě, RMCK, 18.8.
7. **Veletrh pravěké a středověké kultury - Kupecká osada KRUMBENOWE**, RMCK – pivovarská zahrada, 4.9. - 6. 9. Z důvodu epidemie Covid-19 přesunuto na náhradní termín.
8. **Svatováclavský den lovců mamutů**, tradiční setkání s pravěkými lovci v Dobrkovické jeskyni, 27. 9. Dobrkovická jeskyně. Z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.

9. **Výtvarná dílna pro školy**, akce k aktuální výstavě pod vedením Jany Peškové, 29.9. - 17.10.
10. **Muzejní noc** – RMCK, 26.9.
11. **Putovní kamínky**, dílna pro veřejnost, RMCK, 24.10. Z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.
12. **Sýrie v předvečer občanské války**, přednáška Mgr. Libora Drahoňovského, RMCK, 27.10. Z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.
13. **Na sv. Martina** – Tradiční slavnost o svátku sv. Martina ve dvoře muzea „u Stifterů“, Horní Planá, 11. 11. Z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.
14. **Adventní lidový jarmark „U Stifterů“** – tvůrčí dílny, předvádění řemesel ad., Horní Planá, 1. 12. Z důvodu epidemie Covid-19 zrušeno.
15. **Betlémské světlo** – rozdávání betlémského světla. Pořádáno ve spolupráci se skautským oddílem v Českém Krumlově, RMCK, 19.12.

Dlouhodobě připravované výstavní, prezentační a vzdělávací projekty:

- **„Porta Culturae“**, organizační příprava přeshraničních edukačních programů (dílen a workshopů) pro veřejnost se zaměřením na popularizaci archeologie (Mgr. Šmahelová, Ph.D. – v roce 2020 na mateřské/rodičovské dovolené).

Kooperační činnost:

V rámci dlouhodobého partnerství s domácími i zahraničními institucemi posilovalo RMCK spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR, organizacemi zřizovanými v oblasti kultury JČK, Státním oblastním archivem v Třeboni, Státním oblastním archivem, pobočkou v Českém Krumlově, Státním okresním archivem v Českém Krumlově, Národním památkovým ústavem v Č. Budějovicích, Museem Fotoateliér Seidel v Českém Krumlově, Institutem Adalberta Stiftera v Linci, Spolkem Adalberta Stiftera v Mnichově, Spolkem Mühlviertler Museumsstrasse, museem Schlossmuseum Freistadt, museem Böhmerwaldmuseum v Pasově, Euroregionem Šumava-Bavorský les, Českou televizí, televizí JTV, Českým rozhlasem, spolkem Kulturvernetzung Niederösterreich.

Vstupné a návštěvnost:

Návštěvnost RMCK v roce 2020

Výstavy a expozice RMCK	5 596
- z toho akce RMCK	507
Rodný dům Adalberta Stiftera	1 420
- z toho akce konané v pobočce	216
CELKEM	7 016
Externí výstavy/akce	-
CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST VÝSTAV A AKCÍ MUZEA	7 016

Za plné vstupné	3 343
Za snížené vstupné	1 316
Za rodinné vstupné	1 124
Neplaticích	1 233
Počet otevíracích dnů pro veřejnost	148

Vstupné RMCK v roce 2020

V roce 2020 bylo stanoveno základní vstupné v RMCK a v pobočce v Horní Plané následovně:

DOSPĚLÍ	60,- Kč
SLEVY	30,- Kč
RODINNÉ VSTUPNÉ	100,-Kč
ORGANIZOVANÉ VÝPRAVY – ŽÁCI	30,- Kč

Český Krumlov CARD:

Regionální muzeum navázalo na spolupráci z předchozích let a smluvně podpořilo projekt Český Krumlov CARD, uzavřený mezi Českokrumlovským Rozvojovým fondem, spol. s r.o. a vybranými kulturními institucemi, působícími ve městě – Státní hrad a zámek, Egon Schiele Art Centrum, Museum Fotoatelier Seidel, Kláštery Český Krumlov a Regionální muzeum v Českém Krumlově. Prodej společné vstupenky, tzv. Český Krumlov Card, zajišťuje progresivní slevu 50% na vstup do všech pěti institucí. V roce 2020 se prodalo celkem 39 ks Český Krumlov CARD, z toho 27 v režimu plného, 10 zlevněného a 2 rodinného vstupného v celkové hodnotě 14 400,- Kč.

Kulturně výchovná, přednášková a konzultační činnost:

Regionální muzeum bylo v roce 2020 pořadatelem a spolupořadatelem 43 kulturně výchovných akcí (přednášky pro školy a veřejnost, řemeslné dílny, workshopy, komentované prohlídky, tematické vycházky, besedy, ad.) s celkovou účastí 672 osob. Z tohoto počtu bylo 17 akcí pro děti a mládež s celkovou účastí 276 osob. Tradiční, z organizačního hlediska samostatnou kulturně výchovnou akcí, se měl stát v pořadí 7. ročník Veletrhu pravěké a středověké kultury – Kupecká osada KRUMBENOWE. Z důvodu epidemie a vládních opatření bylo nutné akci přesunout na náhradní termín 2021/2022.

Systematické přípravě didaktických pracovních listů, organizaci přednášek, tematických vycházek se přednostně věnovala muzejní pedagožka Mgr. M. Caisová, další přednášky, besedy, komentované prohlídky, tematické dílny a workshopy připravili L. Kohoutková, Mgr. A. Glaserová, Mgr. V. Podaná, L. Hůlková, Mgr. I. Slavík a Mgr. F. Lýsek, Mgr. P. Effenberková, Mgr. M. Vachová.

V rámci své kompetence a oborového zaměření uskutečnili odborní pracovníci muzea celkem 116 konzultací, jejichž nejčastější formou byly badatelské návštěvy.

Archeologie:

Činnost oddělení archeologie za rok 2020

Výzkumy a sbírky

Tak sympaticky vypadající letopočet 2020 nezačal pro archeologické oddělení právě nejšťastněji a jakoby vše předznamenal blížící se nelehkou dobu. Od samého začátku roku jsme se nechtěně potýkali s vleklými personálními výpadky našich archeologů i techniků. Ty způsobily střídavě dlouhodobé zdravotní komplikace, poté práce v režimu Home office nebo povinná domácí online výuka s dětmi. Vše se nutně odrazilo v intenzitě terénních akcí, množství a rozsahu provedených archeologických výzkumů i vlastní muzejní práce. V předjaří, kdy se obvykle rozbíhají nové stavební aktivity a my s nimi zahajujeme první práce v terénu, zasáhla svět i nás koronavirová pandemie. A náhle bylo vše jinak, obtížně plánovatelné, měnila se pravidla, koordinace i možnosti naší práce, než na jaké jsme byli všichni doposud zvyklí. Záchranné archeologické výzkumy jsou navázané na stavební činnost, která byla mnohde utlumena, přerušena, přesunuta nebo naopak abnormálně urychlena. S mimořádným nasazením se i přesto podařilo realizovat určité množství záchranných akcí, z nichž představíme dvě nejzajímavější.

Převážná většina terénních archeologických akcí byla negativní, obvykle šlo o liniové stavby v obcích, drobné stavební zásahy, terénní úpravy nebo výstavbu rodinných domků rozestých po celém Českokrumlovsku. Bohaté informace přinesl archeologický výzkum v centru Českého Krumlova u farního kostela sv. Víta a dle očekávání v Kájově, kde se již druhým rokem usilovně pracovalo na rekonstrukci farních budov, které jsou součástí poutního areálu kostela Nanebevzetí Panny Marie. Tato věhlasná církevní stavba prochází postupnou rekonstrukcí od 90. let 20. století za odborného dohledu památkářů i archeologů. V minulosti byly prozkoumány trasy nové dešťové kanalizace, které na mnoha místech profaly původní hřbitovní areál obklopující kostel, výzkum proběhl při opravě budov východního křídla fary, adaptované pro potřeby řádových sester. Zde archeologové Jihočeského muzea v Českých Budějovicích v roce 2000 – 2002 objevili a prozkoumali nejstarší horizont osídlení – mocnou kulturní vrstvu 13. století obsahující početné zlomky keramických nádob, misek a pokliček. První zděná architektura byla výzkumem datována do 2. poloviny 15. století, razantní stavební proměnou pak fara prošla v 60. letech 17. století.

Z publikovaných informací jsme vycházeli i při zahájení archeologického výzkumu v roce 2019, kdy započala stavební rekonstrukce a adaptace budov západního křídla fary, přilehlých zahrad i vlastního vnitřního nádvoří areálu, jež trvala celé 2 roky. Komplex renovovaného západního křídla tvoří kaple sv. Jana Nepomuckého, vystavěná v roce 1669 a kaplanka z roku 1723. Jedná se o

jednopatrové, částečně podsklepené prostory, které svou delší stranou uzavírají centrální travnatý dvůr s příjezdovou komunikací. V průběhu výzkumu bylo položeno a prozkoumáno celkem 5 archeologických sond, 3 v interiéru a 2 v exteriéru. Formou dohledu byly sledovány přípojky, výkopy pro nové základy schodiště, terénní úpravy cest, teras apod. Nejstarší prozkoumané vrstvy datačně spadají do 13. století a jen potvrzují výsledky z předchozích výzkumných sezón. Tato tmavě šedá kulturní vrstva byla mocná okolo 30 cm a obsahovala keramické zlomky kuchyňské a stolní keramiky s typickými výzdobnými motivy rytou linií. Na dnech nádob byly hrnčířské značky. Objeveno bylo také množství zvířecích kostí, které představují běžný kuchyňský odpad. V interiéru byly zkoumány prostory sklepů, avšak očekávaný výsledek – odhalení původního odvodňovacího kanálu, který zde měl dle ústní informace probíhat – se nepotvrdil. Z hlediska funkčnosti byly sklepy nezasypané, udržované v provozním stavu. Zda byla původně podlaha valounová či jinak štetovaná nebylo možno ověřit, při zahájení výzkumu byla celoplošně dochována jen tmavě šedá hlinitá vrstva. V nepodsklepené vstupní části objektu byl objeven a zdokumentován relikt kamenného zdiva, které nebylo nijak provázáno ani nekorespondovalo s linií obvodových stěn. Díky stavebním zásahům do intaktních vrstev nebylo možno zdivo blíže datovat, lze však uvažovat o zbytku zdiva nějaké starší, před výstavbou kaplanky zde stojící stavby. V exteriéru byla položena sonda přiléhající k obvodovému zdivu kaple sv. Jana Nepomuckého, s cílem ověřit a potvrdit stáří stavby. Nejstarší horizont, který jsme prozkoumali, klademe na základě keramiky do 13. století. Žádné gotické ani barokní úpravy nebyly pozorovány, protože na vrstvu 13. století nasedala a místy ji porušovala přímo novověká planýrka pro vkopy na uložení vodovodních rour. V prostoru hospodářské zahrady jsme prozkoumali několik odpadních a planýrovacích vrstev. Jsou dokladem stavebních úprav interiérů farních budov, odkud byla nepotřebná suť vyvážena a posloužila ještě jako vyrovnávka terénu.

V centru Českého Krumlova jsme se intenzivně věnovali výzkumu u gotického farního kostela sv. Víta. Vlivem havárie dešťové kanalizace došlo na mnoha místech k podmáčení, propadu či naopak městnání vody, která místy narušovala statiku prostranství. Práce na renovaci byly rozvrženy do dvou etap 2019 – 2020. Kostel sv. Víta, prvně zmiňovaný k roku 1309, byl vybudován v JV části vnitřního města, na výrazné terénní hraně nad řekou. Hlavní přístup ke kostelu je veden z Horní ulice po mohutném kamenném schodišti, které vyústuje před vstup do objektu i do prostoru někdejšího středověkého městského hřbitova, dnes zcela zaniklého. Jeho nevelký prostor původně vymezovala na jižní straně městská hradba, východní a severní stranu hřbitova uzavíral komplex prelatury a kaplanky. Stísněný prostor pohřebiště záhy kapacitně nepostačoval, a proto byl v roce 1585 rozšířen o nový prostor na protějším břehu řeky, u kaple sv. Martina. U sv. Víta se v menší míře pohřbívalo až do 18. století, definitivní zánik je datován k roku 1885, kdy byl tento hřbitov zrušen. Archeologický dohled prováděný v souvislosti s havárií a výměnou dešťosvodů byl vůbec první odborně vedeným průzkumem v nejbližším okolí kostela sv. Víta. Stavební zásahy a výkopy prováděné do 90. let 20. století nebyly nijak dozorovány, proto doposud chyběla představa o původních souvrstvích a intenzitě zdejšího pohřbívání. Dozorování současných výkopů přineslo alespoň dílčí informace. Na severní straně kostela v prostoru kolem hlavního vstupu nebyly narušeny žádné intaktní hroby a ve výkopech nebyly pozorovány ani dislokované lidské ostatky coby příměs v mladších vrstvách, jakoby se zde v minulosti vůbec nepohřbívalo. Situace na jižní straně kostela byla zcela odlišná. Ačkoliv ani zde nebyl hloubkou výkopu dotčen původní pohřební horizont etážových hrobů, množství lidských ostatků v druhotných polohách byl velmi vysoký a takřka v celé ploše podél ohradní zdi i u všech měněných dešťosvodů. Největší koncentrace byla dokumentována v liniích mezi jižním vstupem do kostela a ohradní zdí, kde takřka pod zádlažbou začínala až metr mocná vrstva zeminy napěchovaná lidskými kostmi v druhotné poloze, silně promíchanými a v nepůvodním uložení. Písemné prameny udávají, že v západní části hřbitova stála od 14. století kaple sv. Jeronýma, zvaná též německá, s kostnicí vyhloubenou pod hlavním oltářem. V nařízení z roku 1697 je zmínka, že kosti zde uložené byly dobře uspořádané. Objevená koncentrace lidských ostatků by s existencí kostnice plně korespondovalo. V pramenech jsou dále zmínky o drobných stavbách nebo kaplích v prostoru hřbitova, zda dokumentovaný relikt kamenného zdiva či odsekané náběhy klenutí v ohradní hřbitovní zdi s těmito stavbami souvisejí nebylo v průběhu výzkumu možno potvrdit ani vyvrátit, nicméně do budoucna bude nutné jim věnovat další pozornost. Za zmínku stojí i objev učiněný v druhé etapě prací přímo u monumentálního nástupního schodiště. Na povrchu vzniklá kaverna upozornila na odnos materiálu a propad dlažby nad schodišťovými stupni. Vzniklá statická porucha ohrožovala samotnou konstrukci i bezpečnost chodců na tomto frekventovaném schodišti. Poté, co firma demontovala dva kamenné schodišťové stupně, byl v celé délce paralelně kopírující první schod objeven nefunkční historický kanál. Jeho dno a stěny byly vyzděné z cihel, svrchní krytí bylo z kamenných ploten. Kanál byl svou konstrukcí datován do 19. století a nepochybně měl za úkol odvodňovat nástupní prostor nad schodištěm. Vlivem necitlivých stavebních zásahů v druhé polovině 20. století byla jeho konstrukce lokálně poškozena, kanál přestal plnit svou funkci a množství vsakovaných dešťových vod si tak našlo jinou cestu, což vedlo k odplavení materiálu, vzniku nebezpečných dutin a propadu dlažby. Historický kanál byl vyčištěn, zdokumentován a nově zprůchodněn. Zprvu drobná akce havárie a výměny dešťových svodů u kostela

sv. Víta přinesla v konečném důsledku řadu podstatných dosud neznámých informací, ať už o relikttech zaniklých staveb, dobových kanalizačních úpravách či specifickému ukládání ostatků.

Na terénní výzkumy navazující laboratorní zpracování probíhalo i v uplynulém roce dle zavedených standardů. V rámci práce se sbírkou byla dokončena kompletní digitalizace diapozitivů z výzkumných sezón 1993 – 2005, naskenováno, digitalně vyčištěno a barevnou korekcí upraveno bylo zbývajících 483 diapozitivů. Tím je soubor čítající 2583 snímků kompletně digitalizován a připraven k dalšímu využití či prezentaci.

Knihovna:

Knihovna RMCK není veřejnou knihovnou ve smyslu zákona 257/2001 Sb., O knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, její funkce je stanovena pro vnitřní potřeby muzea a pro veřejné prezenční využití na základě badatelského řádu.

K 31. 12. 2020 činil počet knihovních jednotek 5 769 kusů. Roční přírůstek byl 30 evidenčních čísel knihovny. Knihovna měla 21 registrovaných uživatelů, počet výpůjček činil 136 kusů, zejména pro badatele, příruční knihovny odborných pracovníků a jako exponáty v expozicích a výstavách. Výdaje na knižní fond činily více jak 22 tis. Kč. K běžnému konzultačnímu využití byla využívána i příruční knihovna v Památníku Adalberta Stiftera v Horní Plané. Pro katalogizaci fondu knihovny je využit počítačový program CLAVIUS.

V.

Rozbor hospodaření za rok 2020

Regionální muzeum v Českém Krumlově
Horní ulice 152, 38101 Český Krumlov, IČ: 00070572

Rozbor hospodaření za rok 2020

Organizace hospodařila v roce 2020 s kladným výsledkem hospodaření.

Výsledek hospodaření je **88 528,34 Kč**

Zlepšeným výsledkem hospodaření navrhujeme posílit **Fond investic**.

Výnosy organizace za rok 2020

Plán	15 584 tis. Kč
Skutečnost	13 358 tis. Kč

Z toho:

Příspěvky na provoz byly v roce 2020 ve výši 14 788 tis. Kč, z toho o 1 500 tis. Kč se souhlasem zřizovatele byl posílen fond investic a 510 tis. Kč vráceno na základě rozhodnutí rady do rozpočtu zřizovatele.

Rozpuštění transférů 196 tis. Kč

Dotace – Léto jižní Čechy 2,4 tis. Kč

Vlastní tržby organizace činily 339 tis. Kč

- na příjmu ze služeb se vybralo o 220 tis. Kč méně oproti plánovanému rozpočtu

Náklady organizace činily v roce 2020

Plán	15 584 tis. Kč
Skutečnost	13 269 tis. Kč

Materiál (účet 501) – nižší čerpání oproti plánovanému rozpočtu o 187 tis. Kč.

Spotřeba energie (účet 502) – nižší čerpání oproti plánovanému rozpočtu o 118 tis. Kč

Opravy a udržování (účet 511) – nižší čerpání o 195 tis. Kč - restaurování sbírkových předmětů 257 tis. Kč, oprava auta 34 tis. Kč (nové pneumatiky, tažné zařízení), oprava komínů 41 tis. Kč (projektové práce), výměna světel ve výstavních sálech 106 tis. Kč.

Cestovné (účet 512) – nižší čerpání o 31 tis.

Ostatní služby (účet 518) – nižší čerpání o 250 tis. Kč

poštovné	6,6 tis. Kč
telefony	56,6 tis. Kč
internet	12,5 tis. Kč
nájemné	187 tis. Kč
bankovní poplatky	7,4 tis. Kč
drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 tis. Kč
služby	178 tis. Kč
revize	88 tis. Kč
televize	2 tis. Kč
rozhlas	1 tis. Kč
nájem kopírka	36 tis. Kč
servis IT technika	22 tis. Kč
ostraha objektu na PCO	65,5 tis. Kč
popl. stravenky	6 tis. Kč
autorské poplatky, členský příspěv.	30 tis. Kč
doprava	11 tis. Kč
vstupenkový systém /Colosseum/	30 tis. Kč
komunální odpad	3,8 tis. Kč
nájem měření klimatu v depozitářích	14,7 tis. Kč
poplatky za software	67 tis. Kč
propagace	1 506 tis. Kč
překlady textů k výstavám	36 tis. Kč

Mzdové náklady (účet 521) – snížené čerpání o 924 tis. Kč z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti 2 zaměstnanců, čerpání ošetřovného na děti z důvodu uzavření škol, nečerpání odměn na dohody o provedení práce v muzeu z důvodu uzavření organizace pro návštěvníky

Zákonné sociální náklady (účet 524) – snížené čerpání o 284 tis. Kč z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti zaměstnanců a čerpání ošetřovného

Ostatní náklady z činnosti (účet 549) – snížené čerpání o 211 tis. Kč

Ostatní náklady (účet 549) – nižší čerpání o 211 tis. Kč (nákup sbírek byl realizován z investičního fondu)

Drobný dlouhodobý hmotný majetek (účet 558) – náklady nižší o 11 tis. Kč, pořízený majetek – skener, stojan na desinfekci, vysavač, dobový kostým, počítač, grafický software, repliky pravěkých kosterních nálezů, stůl, kontejner

Zaměstnanci

průměrný evidenční počet zaměstnanců	15
průměrná měsíční hrubá mzda v roce 2020	32 794,00 Kč

Peněžní fondy

Fond odměn (účet 411) – zůstatek je 327,- Kč

Fond kulturních a soc. potřeb (účet 412) – zůstatek 200 tis. Kč

Rezervní fond (účet 413) – zůstatek je 777 tis. Kč

Rezervní fond z ostatních titulů (účet 414) – zůstatek je 25 tis. Kč.

Investiční fond (účet 416) – zůstatek 7 538 tis. Kč

- tvorba fondu – z odpisů 496 tis. Kč, posílení fondu z provozních prostředků na základě souhlasu zřizovatele 1 500 tis. Kč
- čerpání fondu – 256 tis. Kč instalace přenosového zařízení na pult centrální ochrany 121 tis. Kč, 81 tis. Kč nákup sbírkových předmětů, 54 tis. Kč projektové práce

Pohledávky – po lhůtě splatnosti do 30 dnů ve výši o Kč

Závazky – po lhůtě splatnosti o Kč, ve lhůtě splatnosti 30 905,94 Kč

Péče o majetek

Pro plánovanou opravu komínů a klempířských prvků v nadstřešní části hlavní budovy muzea byla vypracována projektová dokumentace. S realizací se počítá v roce 2021. Zároveň byly v podobě zpracování ideového záměru zahájeny přípravné práce pro veřejnou zakázku/architektonickou soutěž na stavební akci: Odstranění bariér a celkové posílení provozního a návštěvnického komfortu Regionálního muzea v Českém Krumlově.

Ostatní

Nedokončený dlouhodobý majetek (účet 042) – nakoupené sbírkové předměty nezapsané v CESu

Náklady příštích období (účet 381) – pojistné, předplatné časopisů, členský příspěvek ICOM, předplatné zákony online, internet

Dohadné položky (účet 389) – na účet je účtováno ve výši uhrazených záloh na energie

Transfery na pořízení dlouhodobého majetku (účet 403) – investice do modernizace budovy r. 2009

Operavy předcházejících účetních období (účet 408) – zbytková částka po vyúčtování dohadné položky na Zemskou výstavu v r. 2013

Různé

Celoroční hospodaření organizace jak ve výnosech, tak v nákladech výrazným způsobem ovlivnila epidemiologická situace související s nákazou Covid-19 a dlouhodobá pracovní nepřítomnost zaměstnanců z důvodu nemoci a čerpání ošetrovného na děti z důvodu uzavření škol. V programové oblasti bylo hospodaření (výnosy a náklady) významným způsobem ovlivněno opakovaným uzavřením muzea v jarní a podzimní sezóně, které mj. vedlo k přesunutí technicky a finančně náročných výstavních projektů a akcí na náhradní termín v roce 2021.

Zpracovala: Jitka Bohdalová, ekonomka

VI.

Propagace, marketing

Muzeum poskytuje základní a programové informace na samostatné internetové adrese: www.muzeumck.cz. Webové stránky jsou přístupné ve třech jazykových mutacích (čeština, angličtina, němčina). Zároveň byly tyto stránky upraveny a zpřístupněny pro hendikepované uživatele, kteří si je mohou prohlížet pomocí speciálních aplikací. Pozvánky, oznámení, tiskové zprávy a další informační články k hlavním sezónním výstavám a akcím byly v průběhu roku zveřejňovány ve vybraných tištěných periodikách (MF dnes, Českokrumlovský deník, Noviny města Český Krumlov, Kulturní kalendář, ad.), na internetovém portálu Oficiálního informačního systému Města Český Krumlov: www.ckrumlov.cz, kulturního portálu www.kulturni-most.cz, zpravodajského portálu Budějcká Drbna www.budejcka.drbna.cz a dále prostřednictvím informačních a kulturních relací Českého rozhlasu České Budějovice, regionální televize JTV a dalších.

V oblasti propagace a marketingu byl kladen zvláštní důraz na propagaci akcí, jak v Českém Krumlově, tak i v pobočce muzea Památníku – Rodném domu Adalberta Stiftera v Horní Planě. Zvýšený objem prostředků, zahrnující rozsáhlé billboardové kampaně, propagaci na internetu a v rozhlasových i televizních médiích, byl vyčleněn nejen pro hlavní ale i mimosezónní výstavní projekty. Velký důraz byl také kladen na prezentaci unikátního keramického modelu a barokní jezuitské lékárny.

Potřeba rychle reagovat na měnící se situaci spojenou s pandemií COVID-19 vedla k intenzivnější propagaci muzea na sociálních sítích (Facebook, Instagram, Twitter) a dalším počínům, jimiž se staly virtuální prohlídky výstav a stálé expozice. Ze stejného důvodu byla v roce 2020 přechodně pozastavena účast na veletrzích.

VII.

Ochrana sbírek, sbírkotvorná a odborná činnost

K 31. 12. 2020 činil počet evidenčních čísel sbírkových předmětů a jejich souborů 21 635. Průběžně pokračovala i digitalizace sbírkové evidence a na konci roku bylo zpracováno 19 078 evidenčních záznamů 2. stupně v základní podobě, tj. prepisem stávajících katalogizačních karet. Kromě toho bylo pořízeno a předtiskově zpracováno dalších cca 1 100 digitálních snímků (fotografie,

scan) obrazových a textových dokumentů, sloužících k doplnění fotodokumentace sbírkového fondu a pro výstavní a propagační potřeby. Za sledovaný rok bylo zapsáno 23 přírůstkových čísel sbírkových předmětů nebo jejich souborů, ve všech případech nabytých formou per rollam. V roce 2020 prošlo konzervováním nebo restaurováním celkem 19 předmětů. Celkový objem nákladů na konzervování a restaurování sbírkového fondu činil 257 150,- Kč.

Významné akvizice v roce 2020 (výběr):

Sbírková knihovna – oddíl „stifteriana“:

1. Ernst von Dombrowski: Adalbert Stifter. 68 Zeichnungen zu den Werken des Dichters. München. Rudolf Schneider Verlag 1976.
2. Adalbert Stifter: Aus dem bayerischen Walde. Reuters Bibliothek für Gabelsbergsche Stenographen. Band 149. Dresden. Wilhelm Reuters Stenographie-Verlag 1902.

Podsbírka M - mapy:

1. atlas: Edgar Lehmann: Meyers Grosser Hausatlas mit 213 Haupt- und Nebenkarten. Leipzig, Bibliographisches Institut, 1938.

Podsbírka VU - výtvarné umění – ilustrace k dílům Adalberta Stiftera:

1. Erika Baarman: Adalbert Stifter – Granit, Berlin 1989, 4 ks
2. Erika Baarman: Adalbert Stifter – Katzensilber, Berlin 1989, 4 ks
3. Erika Baarman: Adalbert Stifter – Bergkristall, Berlin 1989, 4 ks
4. Karl Stratil: Adalbert Stifter – Bergkristall, Berlin 1930, 5 ks
5. Karl Max Schutheiß: Adalbert Stifter – Nachkommenschaften, Wien 1946, 10 ks
6. Hans Wildermann: Adalbert Stifter – Feldblumen, Regensburg 1940, 18 ks

Podsbírka Nn – etnografická

1. Soubor hraček ze sedmdesátých a osmdesátých let 20. století

Podsbírka FS – fotografie současnosti

1. Soubor ektachromů Karla Šmirouse

Podsbírka H – historická

1. Přilba pro československé legionáře ve Francii, vzor 1915 „Adrian“, č. př. 22/19
2. Československý pilotní odznak z let 1923 – 1953, č. př. 23/19
3. Brigádýrka československých příslušníků britské RAF ve 2. sv. válce, č. př. 26/19
4. Lodička s odznakem pro britské důstojníky RAF za 2. sv. války, č. př. 27/19
5. Soubor rakousko-uherských medailí a odznaků z let 1873 – 1918, č. př. 9/20
6. Pohlednice z vojenské záložní nemocnice v Pečkovském mlýně, fotografie z Vánoc 1914, č. př. 10/20
7. Rakousko – uherská polní blůza a kalhoty vzor 1908 pro mužstvo c. a k. pěchoty, č. př. 12/20
8. Blůza přechodového vojenského stejnokroje československé branné moci (1918 – 1921), č. př. 13/20
9. Rakousko – uherská sumka na náboje do pušky Mannlicher M95, 2 ks dvojsunek, č. př. 15/20
10. Zbrojní kabátec (Waffenrock) vzor 1882 pro c. k. brannou moc 1910/11, hejtman ve funkci plukovního lékaře, č. př. 17/20

V odborné rešeršní, dokumentační a studijní činnosti byli pracovníci RMCK zapojeni do dlouhodobých projektů:

- Příprava pracovních dílen a projektů pro školy a dětské návštěvníky (Mgr. M. Caisová, Mgr. Glaserová, Mgr. Effenberková, L. Kohoutková, L. Hůlková, J. Chládek, Mgr. V. Podaná)
- HAK DoMo „Mediathek der historischen Alltagskultur zwischen Donau und Moldau“ – kooperační projekt – Regionalmanagement Oberösterreich GmbH (Linz – Horní Rakousko), Mühlviertler Museumsstraße (Freistadt – Horní Rakousko), Regionální muzeum v Českém Krumlově; realizace: 2015 ad. (Mgr. I. Slavík, Mgr. F. Lýsek)

Členství zaměstnanců muzea ve statutárních a jiných orgánech institucí a sdružení, jejichž činnost úzce obsahově souvisí s činností, funkcí a posláním muzea:

- „Adalbert Stifter Institut des Landes Oberösterreich“ – Mgr. I. Slavík, člen korespondent institutu

- „Adalbert-Stifter-Verein e. V. München“ – Mgr. I. Slavík, člen mezinárodního kuratoria spolku
- „Jungbauerův šumavský vlastivědný spolek“ – Lenka Hůlková, zakládající členka a členka představenstva spolku
- „Spolek Stifterův park“ – Lenka Hůlková, předsedkyně spolku
- „Časopis Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce“ – Mgr. Filip Lýsek, člen redakční rady
- „Komise pro sbírkotvornou činnost“ - Prachatické muzeum – Mgr. Ivan Slavík, člen komise

S využitím podkladů odborných pracovníků a ekonomického úseku RMCK zpracoval

Mgr. Filip Lýsek,
ředitel Regionálního muzea v Českém Krumlově